

- **Strategi**

Program

Plan

Policy

Riktlinjer

Regler

Borås Stads
**Strategi
för friluftsliv**

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

STRATEGI – avgörande vägval för att nå målen för Borås

PROGRAM – verksamheter och metoder i riktning mot målen

PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning

RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera

REGLER – absoluta gränser och ska-krav

Fastställt av: Kommunfullmäktige

Datum: 27 augusti 2020

Gäller för: Alla nämnder och bolag

För uppföljning och revidering ansvarar: Fritids- och folkhälsönämnden

Dnr: FOFN 2019-00047

Gäller till och med: 2023

Borås Stads strategi för friluftsliv

Friluftslivet bidrar till att förbättra folkhälsan och öka förståelsen för naturen. Friluftsoch rekreationsområden kan skapa förutsättningar för att öka den fysiska aktiviteten, främja socialt deltagande, interaktion mellan människor och mellan människor och natur. Friluftsområdena ger människor möjlighet att mötas, vilket skapar förutsättningar för ökad integration och social sammanhållning.

Målet för Sveriges friluftslivspolitik är att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv. Detta sker med allemansrätten som grund. Alla människor ska ha möjlighet att få naturupplevelser, välbefinnande, social gemenskap och ökad kunskap om natur och miljö. Friluftslivet är i förändring. Nya former av friluftaktiviteter uppstår och nya grupper av människor gör olika val av aktiviteter i sitt umgänge med naturen. Friluftslivet ska vara jämställt så att alla, oavsett kön, kan ta del av det på jämställda villkor.

Borås är en växande kommun. Staden förtäts som ett resultat av ökad befolkningensmängd. Därför är det viktigt att bevara värdefull mark såväl i staden som på landsbygden, vilken annars tas i anspråk när staden växer. När staden växer ökar konkurrensen av olika intressen för marken och strategin syftar därför till att säkerställa och utveckla befintliga och nya friluftsområden, för dagens och kommande generationer.

Borås har goda förutsättningar för ett varierat och rikt friluftsliv då kommunen består av varierad natur med olika karaktärer och många sjöar och dammar. Närheten till natur skapar goda förutsättningar för både det vardagliga och organiserade friluftslivet. Trots närheten till naturen begränsas ibland tillgängligheten på grund av barriärer, så som järnvägar och vägar.

Koppling till mål och styrande dokument

Borås Stads strategi för friluftsliv ska bidra till att uppnå ett antal mål på nationell, regional och lokal nivå.

Nationella mål

Strategi för Borås stads friluftsliv bygger på de tio nationella friluftsmålen:

1. Tillgänglig natur för alla
2. Starkt engagemang och samverkan
3. Allemansrätten
4. Tillgång till natur för friluftsliv
5. Attraktiv tätortsnära natur
6. Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling
7. Skyddade områden som resurs för friluftslivet
8. Ett rikt friluftsliv i skolan
9. Friluftsliv för god folkhälsa
10. God kunskap om friluftslivet

Regionala mål

Vision Västra Götaland

Visionen uttrycker ett övergripande framtida tillstånd, önskvärt att uppnå – det goda livet.

Lokala mål

Visionen – Borås 2025

Borås stad har en vision för år 2025 som ska leda allt utvecklingsarbete. Visionen pekar ut sju strategiska målområden.

Strategin tar också hänsyn till och kompletterar andra styrande dokument i staden, så som Översiktsplanen, Grönområdesplanen, Borås stads miljömål, Borås stads riktlinjer för förvärv och försäljning av mark, Plan för spår och leder och Cykelplanen.

Definition, avgränsning och ansvar

Definitionen av friluftsliv som Borås Stad har valt att utgå från är:

”Vistelse utomhus i natur- eller kulturlandskapet för välbefinnande och naturupplevelser utan krav på tävling”. (SFS 2003:133)

Definitionen rymmer ett brett perspektiv av vad friluftsliv är och omfattar på så vis vitt skilda aktiviteter, även vardagliga aktiviteter och vistelse i den bostadsnära naturen. För att tillgodose olika behov krävs fysisk planering och bred samverkan avseende utbud.

Aktiviteter som inte är motorbundna ska gynnas. Miljölagen, Terrängkörningslagen och Sjölagen reglerar organiserad och oorganiserad motortrafik på land och i vatten. Buller och höga hastigheter stör djurlivet och är därför inte på naturens villkor. Strategin omfattar hela kommunens geografiska yta, både land och vatten.

För att utveckla friluftslivet i Borås stad behövs en bred samverkan mellan privata markägare, kommunala nämnder och bolag. Samverkan behöver också ske med andra aktörer som har relevant kunskap om friluftsliv, så som föreningsliv och andra ideella organisationer. Fritids- och folkhälsonämnden ansvarar för att följa upp strategin.

Strategiska inriktningar

Inriktningarna anger kommunens strategier för att säkerställa och utveckla tillgången till ett varierat friluftsliv i olika miljöer.

För att säkerställa tillgången till ett varierat friluftsliv ska Borås stad:

Öka tillgängligheten för alla genom att

- Prioritera aktiviteter som är kostnadsfria.
- Prioritera aktiviteter som inte kräver stora mängder utrustning.
- Prioritera aktiviteter som kan utövas av många.
- Säkerställa den fysiska tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.
- Säkerställa tillgången till naturen för kommunens pedagogiska verksamheter.
- Samverka med föreningar och ideella organisationer, och privata markägare.

Planera rätt med friluftslivet i fokus genom att

- Säkerställa att hänsyn tas till viktiga natur- och rekreationsområden i allt planarbete.
- Identifiera och förvärva strategiskt viktiga områden för friluftsliv.
- Säkerställa att ekosystemtjänster alltid finns med tidigt i planeringen av bebyggelse och av friluftsområden.
- Vid planering av nya friluftsområden ska friluftslivet anpassas och göras tillgängligt för pedagogiska verksamheter och kunna användas i undervisningen.

Vårda naturen och friluftsområdena så att

- Natur- och friluftsområdena är funktionella och fyller de syften de är avsedda för.
- De är tillgängliga, attraktiva och användbara utifrån områdets karaktär.
- Områden där många rör sig, exempelvis vid entréer och gångvägar, prioriteras.

För att utveckla tillgången till ett varierat friluftsliv ska Borås stad:

Anpassa utbudet utifrån olika behov genom att

- Förstärka områdenas egenskaper och karaktär utifrån landskapstyp, kultur- och naturvärden.
- Utveckla befintliga och nya friluftsområden med olika upplevelsekaraktär och svårighetsgrad.
- Tillsammans med de pedagogiska verksamheterna utveckla ett friluftsliv anpassat för barn och unga.
- Tillgängliggöra friluftsområdena för personer med fysiska och kognitiva funktionsnedsättningar.

Anpassa informationen genom att

- Erbjud information på olika språk och till invånare med särskilda behov.
- Ha uppdaterad och gärna digital information på plats och i anslutning till naturområden och friluftsanläggningar.
- Skapa tydliga entréer, skyltning och hänvisningar på området.

Öka kunskapen om och förståelsen för naturen genom att

- Sprida kunskap om Allemansrätten, äganderätten, biologisk mångfald och ekosystemtjänster.
- Samverka med civilsamhället för att nå fler invånare.
- Öka kunskapen om och tydliggöra äganderätten.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se